

Vyhlásenie predkladateľa

Aktualizované akčné plány Stratégie Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020 na roky 2019 - 2020 pre oblasti: D.2.1 Oblasť vzdelávania, D.2.2 Oblasť zamestnanosti, D.2.3 Oblasť zdravia, D.2.4 Oblasť bývania a D.2.5 Oblasť finančného začlenenia sa predkladá bez rozporov s podpredsedom vlády, ministerstvami a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy.

1. Rozpor trvá s Konferenciou biskupov Slovenska v prílohe č. 5 D.2.3 OBLASŤ ZDRAVIA, Aktivita 5.1.1 Podporovať projekty mimovládnych organizácií zamerané na osvetu pre marginalizované rómske komunity s dôrazom na oblasť zdravia, výchovy k rodičovstvu a ochrane zdravia matky a rodovej rovnosti, kde žiada slová: "rodovej rovnosti" v názve aktivity a v kolónke "Fin. zdroj" (celkovo použité 2x) nahradiť slovami: "rovnosti medzi mužmi a ženami".

Ako dôvod navrhovanej úpravy sa uvádza nasledovné:

Žiadny záväzný základný ľudsko-právny dokument nepoužíva terminológiu "rodová rovnosť", ale používajú sa pojmy rovnosť medzi mužmi a ženami (equality between men and women) či rovnosť pohlaví (gender equality). Slovenská republika v "Konceptii implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí taktiež chápe pojem rodová rovnosť výlučne ako rovnosť medzi mužmi a ženami. Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky s odvolaním sa na Strednodobú stratégiu rozvojovej spolupráce SR na roky 2014-2018 pod prierezovou témou "rodová rovnosť" rozumie tiež "podpora rovnosti pohlaví a predovšetkým posilnenie postavenia žien". (Cit.: "Rodová rovnosť – podpora rovnosti pohlaví a predovšetkým posilnenie postavenia žien sú kľúčové pre znižovanie chudoby, hospodársky rast a sociálny rozvoj." In. Strednodobá stratégia rozvojovej spolupráce SR na roky 2014 - 2018, str. 11.) Z uvedeného dôvodu žiadame pojem "rodová rovnosť" nahradiť pojmom "rovnosť medzi mužmi a ženami" tak, ako to uvádzajú aj oficiálne dokumenty Organizácie spojených národov a následne aj Európskej únie: rezolúcia Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 (2000) o ženách, mieri a bezpečnosti, ktorá je v materiáli uvedená ako prvok medzinárodného regulatívneho rámca, ktorého implementáciu majú regionálne organizácie ako OBSE v regióne podporovať (str. 10) a nadväzne Uznesenie Európskeho parlamentu z 25. novembra 2010 o desiatom výročí rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 (2000) o ženách, mieri a bezpečnosti používajú pojmy rovnosť pohlaví (gender equality) s ohľadom na posilnenie postavenia žien.

Túto pripomienku nie je možné akceptovať, pretože ide o oficiálny názov dotačnej schémy Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, dotácia je poskytovaná podľa zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

2. Rozpor trvá s občianskym združením Poradňou pre občianske a ľudské práva:
 - a) v časti D.2.1 Oblasť vzdelávania; čiastkový cieľ č. 4. / Príloha č. 3: D.2.1 Oblasť vzdelávania; čiastkový cieľ č. 4: kde navrhuje, aby bola formulácia uvedeného čiastkového cieľa upravená nasledujúcim spôsobom: „Znižovať podiel ZŠ, v ktorých sa koncentrujú žiaci z marginalizovaných rómskych komunít (MRK) a predchádzať ich ďalšiemu vzniku.“

Ako dôvod navrhovanej úpravy sa uvádza nasledovné:

Čiastkový cieľ sa zameriava na existujúci problém ZŠ, v ktorých sa koncentrujú žiaci a žiačky z MRK, čo má za následok ich segregáciu. Jeho formulácia však nezohľadňuje, že daný problém už v súčasnosti reálne existuje a žiaci a žiačky z MRK sa na niektorých ZŠ koncentrujú. Preto je dôležitý čiastkový cieľ zamerať nie len na predchádzanie vzniku ďalších ZŠ tohto druhu do budúcnosti, ale aj znižovanie podielu tých ZŠ, na ktorých sú už v súčasnosti žiaci a žiačky z MRK koncentrovaní. Návrh tiež reflektuje požiadavky vyplývajúce z medzinárodného práva a práva EÚ, ktoré slovenské štátne orgány zaväzuje k tomu, aby rasovej segregácii vo vzdelávaní nie len predchádzali do budúcnosti, ale prijímali opatrenia na jej elimináciu. Je tiež v súlade so súvisiacim opatrením 4.1. a aktivitou 4.1.1, ktoré reálne môžu prispieť nie len k vzniku ZŠ, v ktorých sa koncentrujú žiaci a žiačky z MRK, ale aj k znižovaniu ich súčasného počtu. Súčasný stanovený indikátor 1 zostáva v súlade s navrhovanou zmenou.

Pripomienka sa neakceptuje, keďže k cieľu sa viaže aktivita, ktorá pilotne overí vytváranie školských obvodov na desegregačnom princípe a aktivita nemá vplyv na elimináciu už existujúcich škôl s vysokým podielom žiakov z marginalizovaných rómskych komunít.

- b) v prílohe č. 3: D.2.1 Oblasť vzdelávania; čiastkový cieľ č. 4. – opatrenia a aktivity: kde navrhuje, aby bol daný čiastkový cieľ doplnený o ďalšie opatrenie 4.2., ktoré by v kontexte pilotného testovania vytvárania školských obvodov na desegregačnom základe otestovalo zabezpečenie dostupnej a efektívnej dopravy pre žiakov a žiačky z marginalizovaných rómskych komunít do ZŠ s nižšou koncentráciou žiakov a žiačok z marginalizovaných rómskych komunít. V tomto obsahovom rámci navrhuje tiež doplniť príslušnú aktivitu 4.2.2. Navrhované opatrenie by bolo realizované v spolupráci so samosprávami.

Ako dôvod navrhovanej úpravy sa uvádza nasledovné:

Obsahom opatrenie 4.1. je pilotne otestovať vytváranie školských obvodov na desegregačnom princípe. Domnievame sa však, že bez zabezpečenia účinnej školskej dopravy pre žiakov a žiačky z marginalizovaných rómskych komunít samo o sebe v praxi len obmedzený potenciál naplniť daný čiastkový cieľ. Marginalizované rómske komunity v mnohých lokalitách sú rezidenčne koncentrované a žiaci a žiačky z marginalizovaných rómskych komunít sa koncentrujú v najbližšej ZŠ. Vzhľadom na tento stav je pri vytváraní školských obvodov na desegregačnom princípe spravidla nevyhnutné umiestniť žiakov a žiačky z marginalizovaných rómskych komunít aj do iných, vzdialenejších ZŠ. V takom prípade je nutné zabezpečiť, aby mali žiaci a žiačky do týchto ZŠ aj efektívny prístup. Jeho nezabezpečenie môže mať výrazný negatívny dopad na školskú dochádzku žiakov a žiačok z marginalizovaných rómskych komunít a viesť k odmietaniu zmien vo vymedzení školských obvodov zo strany ich rodičov. Fyzická dostupnosť základného vzdelávania je tiež nevyhnutným predpokladom realizácie garantovaného práva na vzdelanie.

Pripomienka sa neakceptuje, pretože na realizovanie ďalších osobitných opatrení nie je zabezpečené finančné krytie.